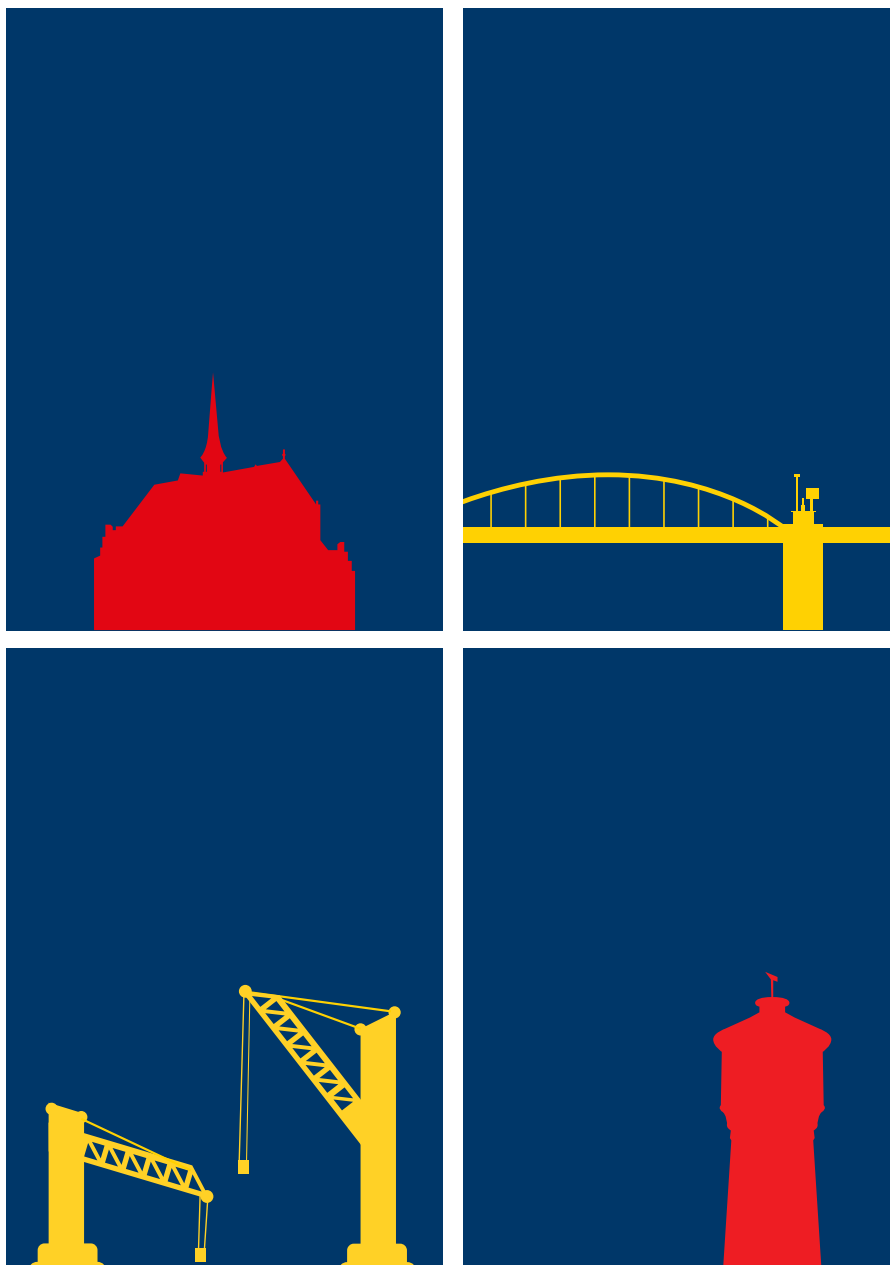

SLESVIGSK PARTIS PRINCIPPROGRAM

— Sammen om Sønderjylland

Slesvigsk Parti

Slesvigsk Partis principprogram – Sammen om Sønderjylland

Vedtaget på Slesvigsk Partis generalforsamling den 19. oktober 2020

Ansvarlig:

Slesvigsk Parti
Vestergade 30 / DK-6200 Aabenraa/Apenrade
Tlf.: +45 74 62 38 33
Email: sp@bdn.dk

Redaktion:

Rainer Naujeck, næstformand for Slesvigsk Parti
Arno Knöpfli, medlem i Slesvigsk Partis bestyrelse
Niels Pallesen, bestyrelsesmedlem i Sønderborg lokalforening
Ruth Maria Candussi, Partisekretær

Fotos:

Karin Riggelsen, pressefotograf
Ute Levisen, fotojournalist

Grafisk design:

Setoff Marketing

INDHOLD

Indledning.....	Side 4
Arbejdsmarked	Side 6
Børn og uddannelse.....	Side 8
Det tyske mindretal	Side 10
Energi	Side 12
Erhvervsliv	Side 13
Europa	Side 14
Familie	Side 15
Fritid	Side 16
Grænseoverskridende samarbejde	Side 17
Handicappede	Side 18
Infrastruktur	Side 19
Integration	Side 20
Kultur	Side 21
Land og by	Side 22
Natur og miljø	Side 24
Offentlig forvaltning	Side 26
Region Syddanmark.....	Side 27
Sundhed	Side 28
Trafik	Side 29
Turisme	Side 30
Unge	Side 32
Ældre	Side 34

Sammen om Sønderjylland – Gemeinsam für Nordschleswig

SLESVIGSK PARTIS PRINCIPPROGRAM

HVEM ER VI?

Slesvigsk Parti er en del af hovedorganisationen Bund Deutscher Nordschleswiger.

Slesvigsk Parti har til opgave at varetage de partipolitiske interesser for det tyske mindretal i Sønderjylland.

Vi er særligt optaget af videreudviklingen af den politiske, kulturelle, sociale og økonomiske ligestilling af det tyske mindretal i grænselandet.

Vores politik omfatter alle mennesker i landsdelen.

I henhold til den loyalitetserklæring, som det tyske mindretal i 1945 afgav over for den danske stat, ønsker vi at medvirke i samfundsopgaverne og videreudvikle det samfund, som vi lever i.

Slesvigsk Parti er det regionale parti i Sønderjylland. Vi er ikke bundet af overordnede politiske interesser eller ideologier og arbejder således pragmatisk for, at Sønderjylland udvikler sig på den bedst mulige måde.

Vi er det parti, der står for det grænseoverskridende samarbejde i den dansk-tyske grænse-region. Den europæiske integration skal vise sit værd i netop grænseregionerne.

Slesvigsk Parti er et pro-europæisk parti. Det europæiske samarbejde skal praktiseres, samtidig med at de regionale og nationale identiteter bevares.

VORES GRUNDLÆGGENDE VÆRDIER

Slesvigsk Parti bekender sig til en fri og demokratisk samfundsmodel. Denne omfatter den menneskelige værdighed samt principperne for demokrati og retsstat. Beslutninger skal om muligt træffes tæt på borgerne og ved at inddrage dem.

Til vores grundlæggende værdier hører tolerance, åbenhed og gensidig respekt. En værdig omgang med hinanden er ligeledes en af Slesvigsk Partis grundlæggende værdier.

Vi går ind for et samfund, hvor borgerne er ligestillede og har lige muligheder. Vi er særligt opmærksomme på kønnenes ligestilling, inden for alle områder af samfundet.

Vi går ind for et samfund, hvor mennesker ikke bliver udelukket, men inddraget, hvor man omgås åbent med hinanden, møder hinanden og ikke distancerer sig fra hinanden. Det er vigtigt, at man opfatter sig selv som en del af samfundet og dets demokratiske fundament.

Den enkeltes identitet skal respekteres. Et liv, ført efter egne værdier, forudsætter altid, at man anerkender de grundlæggende demokratiske principper i Danmark.

Staten skal give plads til den enkeltes selvbestemmelse i livet. Når det giver mening, kan almenvellet prioriteres, og staten kan handle i overensstemmelse hermed.

I samspillet mellem borgerne og staten opfatter vi borgernes politiske frihedsrettigheder – ytringsfrihed, foreningsfrihed og forsamlingsfrihed – som særligt vigtige. Vi skaber mangfoldighed og et aktivt demokrati gennem et aktivt civilsamfund, som formes af borgerne.

Et konsensusorienteret og bredt samarbejde i det politiske liv og i samfundet er for Slesvigsk Parti en væsentlig forudsætning for en konstruktiv udformning af samfundet tæt på borgerne.

Vi mener, at samfundets sammenhængskraft sikres bedst, når borgernes individuelle ansvar i forhold til deres levevis og deres brug af samfundets velfærdsydelser er i balance.

ARBEJDSMARKED

En målrettet arbejdsmarkedspolitik forudsætter et godt samarbejde mellem lønmodtagere og arbejdsgivere. Kommunerne skal i den forbindelse skabe effektive foranstaltninger til opkvalificering af og jobformidling for lønmodtagere, der har brug for hjælp. På den måde sikres, at både arbejdstagere og arbejdsgivere bliver understøttet på en hensigtsmæssig måde.

Det er det offentliges opgave at skabe rammebetingelserne for arbejdsmarkedet på en sådan måde, at flere private virksomheder vælger at etablere sig i kommunerne, og at offentlige arbejdspladser bliver fordelt bedre i hele landet.

Også det grænseoverskridende arbejdsmarked skal videreudvikles målrettet.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Der skabes genoptrænings- og aktiveringstiltag for lønmodtagere, som f.eks. er helt eller delvist uarbejdsdygtige pga. sygdom.
- Der i tilstrækkeligt omfang stilles aktiveringstiltag til rådighed for unge, der ikke er i uddannelse eller der står uden for arbejdsmarkedet.
- Arbejdsgivere og de ansvarlige kommunale forvaltninger arbejder hensigtsmæssigt sammen for bl.a. at kunne tilbyde relevante opkvalificeringsforløb og sikre en kompetent formidling af arbejdskraft.
- Lønmodtagere, der behøver det, får tilbudt praktikpladser for at finde frem til, hvilke opgaver de kan udføre og med hvilken belastning. Dette tilbud kan også være til nytte for arbejdsgivere.
- Mennesker med særlige behov får mulighed for formidling og uddannelse, evt. med behovsrelevante hjælpemidler.
- Flere statslige arbejdspladser bliver flyttet til provinsen og således også til vores landsdel.

BØRN OG UDDANNELSE

Alle børn og unge skal have mulighed for at udnytte deres potentiale fuldt ud og videreudvikle det. Børn og unge skal kunne tilbydes rammer, som sikrer kvalitet og nærhed, og som passer til deres individuelle evner og interesser.

Der skal sikres tilbud til rimelige priser inden for dagpleje, vuggestuer, børnehaver, SFO mv. Kommunerne skal give ensartede informationer om alle pasnings- og uddannelses tilbud for børn og unge.

Det er vigtigt, at et behov for støtte hos børn og elever identificeres på et tidligt stadie, så der rettidigt kan tilbydes understøttende hjælp (lokalt og regionalt).

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER INDEN FOR BØRNEHAVEOMRÅDET (INKL. VUGGESTUER) FOR, AT:

- Der sikres høje kvalitetsstandarder og økonomiske tilskud der modsvarer disse høje standarder.
- Der findes et passende forhold mellem antallet af pædagoger og pædagogmedhjælpere.
- Grupper og institutioner ikke bliver for store. Fagligheden skal sikres gennem samarbejde mellem institutionerne, f.eks. i forbindelse med fælles projekter.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER INDEN FOR DAGPLEJEOMRÅDET FOR, AT:

- Forældre frit kan vælge mellem vuggestue og dagpleje.
- Der findes ensartede faglige standarder og de samme muligheder for efteruddannelse af medarbejdere for såvel offentlige som private dagpleje tilbud.
- Der findes flerkulturelle tilbud.
- Der tilbydes aktiviteter for børn, som bliver passet hjemme.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER INDEN FOR SFO-OMRÅDET FOR, AT:

- SFO'erne kan udforme og udvikle deres tilbud selvstændigt inden for skolens rammebetingelser.
- SFO-ledelsen indtager en plads i skolens ledelse.
- Arbejdsbetingelserne gør det muligt at videreudvikle medarbejdernes faglige kompetencer.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER INDEN FOR SKOLEOMRÅDET FOR, AT:

- Der planlægges efter princippet korte ben – korte veje.
- Private og offentlige skoler er ligestillede i forhold til adgangen til kommunens tilbud.
- En tidlig indlæring af det tyske sprog bliver optaget i læreplanerne på de kommunale skoler.
- Der samarbejdes fornuftigt og effektivt i forbindelse med befordringen af elever og unge under uddannelse.
- Lærernes arbejdsbetingelser bliver forbedret. Lærerne bør undervise i deres fagområder. I den forbindelse skal der sikres et rimeligt forhold mellem undervisnings- og forberedelsestid.
- Der udvikles en efteruddannelsesstrategi for medarbejderne. Strategien skal have en vedvarende effekt og skal evalueres løbende.
- Skolernes samarbejde med virksomheder og videregående uddannelser øges.
- Den gode ungdomsuddannelsesvejledning (UU) på skolerne, inkl. praktikophold, bevares.
- Der findes flere kommunale tilbud om praktisk orienteret undervisning.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER INDEN FOR ERHVERVSUDDANNELSESOMRÅDET FOR, AT:

- Skoler og erhvervslivet knyttes tættere sammen, især inden for håndværksområdet.
- Unge, som afbryder deres uddannelse, hurtigt får tilbudt hjælp til at komme videre.
- Der oprettes bedre offentlige trafikforbindelser for uddannelsessøgende og elever.
- Der, bliver stillet billige buskort til rådighed for elever på ungdomsuddannelserne i alle fire sønderjyske kommuner, også på tværs af kommunegrænser.
- Det offentlige stiller lærepladser til rådighed for unge, som ønsker at tage en erhvervsuddannelse.

Det skal sikres, at der findes et attraktivt og behovsorienteret tilbud af uddannelser inden for gymnasie- og universitetsområdet.

Det skal være muligt at skifte mellem uddannelsesområder på en hensigtsmæssig måde.

DET TYSKE MINDRETAL

Det tyske mindretal hører hjemme i Sønderjylland. Her opstod det som følge af historiske hændelser, der i 1920 førte til en folkeafstemning og den nuværende grænsedragning. Samme år blev Slesvigsk Parti grundlagt for at varetage det tyske mindretals partipolitiske interesser.

VI ER DET TYSKE MINDRETALS PARTI OG ARBEJDER FOR, AT

- Det tyske mindretal og dets medlemmer kan dyrke det tyske sprog og den tyske kultur i Sønderjylland. Vores kommunale repræsentanter og bestyrelser støtter til enhver tid arbejdet i det tyske mindretals foreninger og forbund.
- Varetage interesserne af det tyske mindretals institutioner og sikre deres eksistens og fortsatte udvikling.
- Det tyske mindretal og dets institutioner og foreninger er ligestillede på det kulturelle, sociale og økonomiske område. I den forbindelse skal der tages hensyn til, at en ligestilling i nogle tilfælde kun opnås gennem særordninger.
- Det tyske mindretal og dets institutioner og foreninger inddrages aktivt i kommunale udviklingsprocesser, og at deres kompetencer bliver brugt aktivt.
- Der i alle fire sønderjyske kommuner er en løbende dialog mellem byråd, den kommunale administration og repræsentanter fra Bund Deutscher Nord-schleswiger (BDN) i forbindelse med anliggender, som vedrører det tyske mindretal. Oprettelsen af et kommunalt kontaktudvalg i hver kommune er et egnet forum til dette formål.
- Følgende internationale regelsæt overholdes på alle politiske niveauer:
 - Den Europæiske Menneskerettighedskonvention fra 1950
 - København-Bonn Erklæringerne fra 1955
 - Rammekonventionen om beskyttelse af nationale mindretal fra 1998
 - Den europæiske pagt om regionale sprog eller mindretalssprog fra 2001

VI I SLESVIGSK PARTI UNDERSTØTTER KULTURARBEJDET I DET TYSKE MINDRETAL OG ARBEJDER FOR, AT:

- Aktiviteterne i de tyske foreninger inden for kultur, idræt og fritid støttes på lige fod med tilsvarende danske foreninger.
- Den fulde ligestilling af det tyske biblioteksvæsen bevares.
- Mindretallets kulturtilbud bliver integreret i kommunale initiativer.
- Det tyske sprog fremmes i det offentlige rum.
- De tyske skoler og børnehaver kan deltage på lige fod med de kommunale skoler og institutioner i offentlige kulturtilbud.
- Udøvende kunstnere og kulturpersoner fra det tyske mindretal inddrages i forbindelse med offentligt finansierede kulturinitiativer.
- Aktiviteter inden for sprogforskning, litteratur og billedkunst i det tyske mindretal og i den dansk-tyske grænseregion støttes ligestillet.
- Mindretallets historiske arbejde, bl.a. på Deutsches Museum Nordschleswig, modtager økonomisk støtte i et rimeligt omfang.
- Tyske mindesmærker og bygninger plejes og vedligeholdes i et passende omfang, og at disse bliver integreret i offentlige turist- og historieinitiativer.

ENERGI

Vi lever i et moderne, teknologisk højt-udviklet og i stigende grad digitaliseret samfund. Tilsvarende højt er vores energibehov, som vil stige yderligere i fremtiden.

Strøm fra vedvarende kilder vil være fremtidens energiform. Brugen af de fossile brændstoffer olie, kul og gas, som er en af årsagerne til den globale opvarmning og de deraf følgende klimaforandringer, skal udfases hurtigst muligt. Kilderne til grøn strøm er bl.a. sol- og vindenergi (onshore/offshore) samt biomasse. Biomassen bør hovedsageligt være sammensat af biologisk nedbrydeligt affald, som opstår i husholdninger og i forbindelse med dyrehold. Biomasse bør kun stamme fra fornybare, regionale kilder.

Ud over energiproduktion fra vedvarende kilder skal lagring og transport af energi ligeledes forstås som del af energiomstillingen. Det samme gælder energieffektivitet. Uanset kilden bør brugen af energi principielt være sparsommelig og fornuftig.

En hurtig og succesfuld energiomstilling er forudsætningen for beskyttelsen af klimaet.

Slesvigsk Parti arbejder for en strategisk anvendelse og udbygning af energiproduktionen fra vedvarende kilder. Principielt går vi også ind for byggeri af dertil nødvendige anlæg til lands. Desuden arbejder vi for foranstaltninger, som fremmer energieffektiviteten.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Kommunerne samarbejder og går proaktivt ind i arbejdet for energiomstillingen i Sønderjyllands interesse.
- Borgerne skal inddrages for at skabe en accept af og en vilje til at deltage i energiomstillingen.
- Energiforproduktionsprojekter i højere grad end tidligere sammentænkes med regional værdiskabelse.
- Byggeri af anlæg til energiproduktion, energilagring og transport af energi udføres med hensyntagen til miljøet.

ERHVERVSLIV

En bæredygtig økonomisk udvikling i kommunerne og regionen kræver et godt samarbejde mellem erhvervslivet, uddannelsessteder, institutioner og det offentlige.

I kommunerne og regionen skal samarbejdet mellem de forskellige fagområder organiseres tæt for at koordinere og fremme rekrutteringen og tilknytningen af arbejdskraft og nye virksomheder fra ind- og udland. I den forbindelse spiller det grænseoverskridende samarbejde og samarbejdet mellem de sønderjyske kommuner og regionen en vigtig rolle. Disse samarbejder skal udvides løbende.

En kontinuerlig forbedring af det økonomiske klima er vigtig for en bæredygtig økonomisk udvikling.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Alle virksomheder og forretninger modtager en god kommunal service.
- Iværksættere samt små og mellemstore virksomheder understøttes gennem stærk erhvervsfremme
- Sagsbehandlingen for erhvervsvirksomheder forenkles.
- Kommunale afgifter og gebyrer, som udelukkende pålægges erhvervslivet, afskaffes.
- Der gøres brug af offentlig-private partnerskaber (OPP).
- Erhvervsvirksomheder deltager på en hensigtsmæssig måde i kommunale og regionale opgaver, f.eks. ved hjælp af offentlige udbudsrunder.
- Infrastrukturen tilpasses løbende og hensigtsmæssigt i forhold til erhvervslivets behov.

EUROPA

Slesvigsk Parti er et pro-europæisk parti. Vi går ind for fællesskaber på tværs af grænser i stedet for nationalisme – for et Europa med åbne grænser. Samarbejdet mellem de europæiske lande sikrer fred og frihed i Europa og er det bedste grundlag for at finde passende svar på globale udfordringer som f.eks. klimaforandringerne og migration. Det europæiske samarbejde skaber bedre udviklingsmuligheder på tværs af grænser, f.eks. inden for områderne arbejdsmarked og uddannelse.

Det europæiske samarbejde skal praktiseres, samtidig med at regionale og nationale identiteter bevares. Vi ønsker et mangfoldigt Europa med mellemfolkelig forståelse. Respekt for mangfoldighed danner grundlaget for europæernes ret til selvbestemmelse.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Beslutninger, om muligt, træffes tæt på borgerne.
- De europæiske lande opfylder Københavnskriterierne* og sikrer pressefriheden. I modsat fald skal der vedtages effektive sanktioner.
- Der på tværs af grænser skabes mulighed for samhørighed, hvor end den opstår på en naturlig måde.
- EU anerkender sit ansvar over for mindretallene i Europa og fører en aktiv europæisk mindretalspolitik.

* Som forudsætning for et medlemskab af EU skal kandidaterne have opfyldt principperne om demokrati og retsstat, beskyttelsen af menneskerettighederne samt respekten for og beskyttelsen af mindretal.

FAMILIE

Familien er et vigtigt fundament i vores samfund, og den skal sikres gode udfoldelsesmuligheder. Det er samfundets opgave at hjælpe, når familier splittes, eller når familien ikke giver børnene eller de voksne den nødvendige støtte.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Der inden for vores samfunds rammer skabes betingelser, som gør det muligt for familier at leve og udfolde sig efter egne værdier.
- Der anlægges en holistisk betragtning i forhold til individer, familier og deres miljø.
- Hensigtsmæssige hjælpetiltag er let og hurtigt tilgængelige.
- Borgerne mødes med menneskelighed. Borgere, der i en periode behøver hjælp, har brug for kontinuitet, f.eks. i form af en fast sagsbehandler i kommunalforvaltningen. Derved skabes der mulighed for større effektivitet.
- Når der konstateres problemer i forbindelse med børns opdragelse, skal forældre snarest modtage hjælp, så de hurtigt bliver handlekraftige igen.
- Frivillige sociale foreninger, som understøtter familier, får mulighed for økonomisk støtte.

FRITID

Fritiden giver borgerne mulighed for at udøve aktiviteter, som fremmer deres velvære, personlige udvikling, rekreation og samvær.

Fritiden spiller en vigtig rolle for vores velbefindende og den bliver stadig vigtigere i vores samfund. Den har en kraftig indflydelse på vores sociale identitet samt vores omgangskreds. I den forbindelse spiller foreninger og organisationer samt anlæg og institutioner en central rolle.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Det offentlige understøtter og fremmer et mangfoldigt foreningsliv, som tager hensyn til mindre byer og landsbyer.
- Foreningslivet henvender sig til alle aldersgrupper og samfundslag.
- Foreningerne varetager integrationsopgaver, både socialt, kulturelt og sprogligt.
- Der skabes mangfoldige fritidstilbud. Dette skal sikres gennem en hensigtsmæssig infrastruktur såsom kultur- og idrætsfaciliteter og adgang til vandløb, skove, stier og lign. i det offentlige rum, under behørig hensyntagen til natur og miljø.
- Der forefindes muligheder for individuelle og gruppeaktiviteter.
- Nye former for fritidsaktiviteter, som f.eks. e-sport, støttes og fremmes.

GRÆNSEOVERSKRIDENDE SAMARBEJDE

Den dansk-tyske grænseregion er bindeleddet mellem Skandinavien og Central-europa. Et proaktivt grænseoverskridende samarbejde inden for alle områder er afgørende for, at det dansk-tyske grænseland kan fortsætte sin udvikling hen imod en stærk og dynamisk region.

Dertil hører nedbrydningen af barrierer og understøttelse af samarbejder ved hjælp af målrettede initiativer fra alle parter. Det europæiske fællesskab skal vise sit værd i netop grænseregionerne.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Det dansk-tyske grænseland vokser sammen til en fælles kultur- og erhvervsregion gennem målrettet understøttelse af det kulturelle og økonomiske samarbejde.
- Eksisterende barrierer, f.eks. tekniske, juridiske, politiske, fysiske, kulturelle eller sproglige, nedbrydes yderligere, og at der stilles de nødvendige midler til rådighed til dette formål.
- Eksisterende kompetencer nord og syd for grænsen udnyttes bedre på tværs af grænsen.
- Den politiske dialog intensiveres.
- Der sker en systematisk og grænseoverskridende informationsudveksling på rette niveau f.eks. i det regionale planlægningsarbejde, ved store projekter og i miljøspørgsmål.
- Den grænseoverskridende infrastruktur udbygges.

HANDICAPPEDE

Mennesker med et handicap har ret til selvvalgt og omfattende deltagelse i samfundet og til ligestilling.

Ingen må stilles ringere pga. et handicap. Vores handicappolitik fokuserer derfor på ligebehandling og lige muligheder som en forudsætning for, at handicappede, eller mennesker, der pga. sygdom har risiko for at blive det, kan føre et selvstændigt liv og deltage i samfundet.

Begrebet handicap omfatter fysiske og psykiske handicap samt forskellige former for indlæringsproblemer eller adfærdsvanskeligheder. Der findes forskellige grader af handicap.

Positive fællesskaber opstår, når alle mennesker – med eller uden handicap – kan være med i skolen, på arbejdspladsen, i boligkvarteret, i fritiden mm. Fagfolk kalder dette „inklusion“.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Mennesker med et handicap og deres organisationer om muligt inddrages i beslutninger, som vedrører dem.
- Der stilles vejledningmuligheder til rådighed for alle mennesker med et handicap.
- Disse mennesker får tilbudt kvalificeret faglig hjælp, evt. som hjælp til selvhjælp.
- De handicappedes kompetencer får passende opmærksomhed og udnyttes hensigtsmæssigt.
- Mennesker med et fysisk handicap kan bevæge sig i det offentlige rum, uden at møde barrierer.
- Frivillige organisationer, der understøtter handicappede, kan få tilskud fra det offentlige.
- Offentlige og private virksomheder opretter arbejdspladser for handicappede efter de handicappedes behov og betingelser. Dertil kan der udvikles offentlige støtteordninger.

INFRASTRUKTUR

Vores samfund er afhængigt af en velfungerende infrastruktur. Den skal vedligeholdes, fornyes og udbygges løbende for at kunne opfylde nutidens stadig stigende krav.

For os omfatter begrebet infrastruktur ikke kun trafik- og transportsystemer, bygninger og andet byggeri, men også forsyningssystemer, f.eks. til energi, vand og telekommunikation, samt bortskaffelsessystemer, f.eks. til spildevand, affald og overfladevand.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Infrastruktur anlæg vedligeholdes, planlægges og bygges på en bæredygtig måde.
- Der iværksættes kompenserende foranstaltninger, hvis nødvendige infrastrukturprojekter medfører indgreb i naturen.
- Borgerne bliver inddraget på et tidligt tidspunkt, når der planlægges infrastrukturprojekter. I den forbindelse kan borgerne evt. også få tilbudt medejerskab.
- Byer og landområder forsynes på lige vilkår og i hele området. Hvis forsyningen udføres af private virksomheder, skal de politiske beslutningstagere sørge for en ligestilling af byer og landområder.
- Slesvig-Holsten også inddrages i planlægningen af infrastrukturprojekter, når et sådant samarbejde er hensigtsmæssigt.

INTEGRATION

Vi kræver respekt for det enkelte menneske og går ind for en integration, som bevarer den enkeltes identitet.

For at integration skal lykkes, skal der både stilles krav til de mennesker, der kommer, og til samfundet. Fundamentet herfor er de grundlæggende demokratiske regler i vores samfund.

De sproglige og faglige kompetencer, som de mennesker, der kommer, har, skal fremmes og bruges på en hensigtsmæssig måde. Integrationsproblemer skal diskuteres åbent og løses sammen med de implicerede parter. En succesfuld deltagelse i samfundet forudsætter en hurtig adgang til uddannelse og/eller arbejde.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Vores samfund udvikler sig til et samfund med menneskelig sameksistens, hvor mennesker mødes åbent og ikke vender ryggen til hinanden.
- Mennesker, der kommer, hurtigst muligt lærer det danske sprog. Til understøttelse af indlæringen af det danske sprog skal modersmålsundervisningen også styrkes.
- Børn af mennesker, der kommer til landet, får en almindelig skolehverdag.
- Mennesker, der kommer til landet, uden unødvendige forsinkelser får mulighed for at arbejde.
- Den enkeltes jobkompetencer evalueres, og faglige kvalifikationer afklares for at skabe mulighed for en hurtig adgang til arbejdsmarkedet. Der skal ved behov tilbydes målrettede uddannelses- og efteruddannelsesforløb.
- Det lokale foreningsliv inddrages i integrationsarbejdet og understøtter dette, og at kommunerne skaber de passende rammer herfor.

KULTUR

Et frit kulturarbejde er vigtigt for et demokratisk samfund. Ved at udforme og deltage i kulturelle aktiviteter deltager man i samfundslivet. Derfor skal alle generationer i samfundet opmuntres til at deltage i kulturlivet.

Slesvigsk Parti går ind for en styrkelse af kultur- og fritidsarbejdet i de sønderjyske kommuner. I den forbindelse opfatter vi kulturarbejdet som en vigtig faktor for erhvervslivet og som en forudsætning for dynamik og mangfoldighed i landsdelen.

Slesvigsk Partis kultur- og fritidspolitik bygger på kulturel mangfoldighed og de særlige forhold, der kendetegner det dansk-tyske grænseland.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Skabe gode rammebetingelser, som muliggør kulturaktiviteter af unge for unge, så de unge selv bliver kulturelt aktive og således danner og styrker fællesskaber.
- Alle mennesker i vores samfund kan deltage aktivt i kulturlivet – både som kulturaktører og som kulturkonsumenter.
- Der oprettes bedre digitale netværk, og at der sker en bedre synliggørelse af eksisterende kultur- og fritidstilbud.
- Den grænseoverskridende kulturregion Sønderjylland-Schleswig videreudvikles. Det dansk-tyske grænseland udgør historisk set en fælles kulturregion. Vi bør bruge vores særlige regionale forhold og vores kulturhistoriske arv som unikke kendetegn i markedsføringen af regionen.
- Der skabes et kulturelt tilbud, som muliggør et kulturarbejde med regionale karakteristika og traditioner, men også med nye kulturelle initiativer.
- Den bygningsmæssige infrastruktur udbygges og videreudvikles, så kulturlivet kan udfolde sig i tidssvarende rammer.
- Den regionale dialekt „synnejysk“ fremmes.

LAND OG BY

Urbanisering er en global tendens, som gør sig gældende i Danmark og således også i Sønderjylland. Mennesker flytter primært til eller i nærheden af større byer, hvor befolkningstallet stiger, mens der i landkommuner for det meste er et faldende befolkningstal. Denne tendens gælder også inden for landkommunerne: De større byer vokser, mens man i mindre byer, i landsbyer og på det åbne land oplever et faldende befolkningstal. Ude på landet fører denne tendens til, at serviceydelser, både offentlige og private (skole, læge, købmand osv.), efterhånden forsvinder.

Slesvigsk Parti ser sig selv som landdistrikternes parti. Vi er overbeviste om, at forudsætningen for en positiv udvikling på landet er, at også byområderne udvikler sig positivt. Alligevel mener vi, at særlige tiltag i landdistrikterne er nødvendige for at sikre en afbalanceret udvikling af land og by.

Det skal igen blive mere attraktivt at bo uden for de større byer.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Infrastrukturen i landdistrikterne bliver udviklet og holdes som minimum på samme niveau som i byerne.
- Der sikres gode trafikforbindelser til og fra byerne. Dertil hører både attraktive offentlige trafikforbindelser og understøttelse af alternative transportmuligheder som f.eks. samkørsel.
- Initiativer til etablering og udvikling af virksomheder af enhver art i landdistrikterne fremmes og støttes af de offentlige forvaltninger.
- Mennesker i landdistrikterne får en passende kompensation og understøttelse, hvis store afstande til serviceydelser medfører, at det bliver dyrere og mindre attraktivt at bo på landet.
- Ældreegnede boliger og bofællesskaber på landet understøttes.
- Finansiering af boliger på landet igen bliver mulig på en fair måde og ikke stilles ringere i forhold til byerne.
- Lokale kulturelle initiativer, foreninger, landsbyfællesskaber osv. kan modtage offentlig støtte, så et aktivt liv på landet opleves som en merværdi og som et alternativ til aktiviteter i byen.

NATUR OG MILJØ

De kommende generationer ønsker, at vi efterlader en ren og artsrig natur. Det kan kun sikres ved hjælp af en bæredygtig udvikling og målrettede beskyttelsesforanstaltninger. I den forbindelse spiller forskning en vigtig rolle, og derfor skal den understøttes. Miljøbevidsthed bør forlanges og belønnes. Skader og skadelige stoffer skal fjernes efter princippet om, at forureneren betaler.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Der arbejdes aktivt for at gennemføre strategier og tiltag, der beskytter klimaet. FN's klimamål skal danne rammen herfor. Målet må være, at den af klimaforandringerne forårsagede temperaturstigning ikke overstiger den maksimale grænse på 2 grader Celsius. Dette sikres bedst gennem grænseoverskridende og internationalt samarbejde. Også konkrete, lokale tiltag er nødvendige.

Inden for alle områder skal der tages hensyn til en mådeholden omgang med ressourcer. Produktion og konsum gør, at der opstår store mængder affald, som er en belastning for miljøet.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Affald reduceres eller helt undgås. Samtidig skal genbrugssystemet forbedres og intensiveres.
- Der indføres foranstaltninger, så affald i private virksomheder og i det offentlige så vidt muligt undgås eller bortskaffes hensigtsmæssigt.
- Salg af pantfrie drikkevaredåser i grænsehandlen stoppes.
- Affald i landskabet bekæmpes målrettet.

Vandløb danner grundlaget for et mangfoldigt dyre- og planteliv og har derudover en vigtig funktion til bortledning af overfladevand. Derfor skal vandløb beskyttes og plejes.

Det sønderjyske landskab bidrager i væsentlig grad til vores landsdels særlige karakter. Kulturlandskabet er et produkt af historien og en vigtig del af vores kulturarv. Unikke naturlandskaber beriger miljøet og bidrager til biodiversitet. Derfor skal de beskyttes. Monokulturer skal undgås.

Grundvandskvaliteten skal sikres.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Vandkvaliteten i søer og ved kysterne sikres.
- Moderniseringen af rensningsanlæg og adskillelsen af spildevandssystemer udvides.
- Udledning af urensset spildevand i vandløb stoppes helt.
- Miljøvenligt og økologisk landbrug støttes.
- Naturplejeprojekter i vådområder fremmes gennem frivillige plejekontrakter med landmændene.
- Stillestående vand samt vandløb genoprettes for at styrke selvrensningskraften.
- Der indledes foranstaltninger mod en yderligere forsegling af overflader – også på private grunde. Den naturlige nedsivning af regnvand skal sikres.
- Vandkvaliteten i vandløb beskyttes, og at deres funktion til bortledning af regnvand opretholdes.
- Der kan handles pragmatisk ved afværgelse af farer i forbindelse med oversvømmelser.
- Der rettidig findes løsninger ved truende katastrofer, også på tværs af grænsen.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Brugen af kemikalier, som påviseligt kan sive ned i grundvandet, forbydes.
- Farlige deponier kontrolleres intensivt, og at der indføres nødvendige foranstaltninger til beskyttelse af miljøet.
- Vores drikkevand beskyttes. Grundejere, hvis brugsret bliver indskrænket pga. beskyttelsesforanstaltninger og som lider økonomisk tab, skal få tildelt en modsvarende erstatning.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Landskabsplejen i Sønderjylland understøttes målrettet også i samarbejde med borgerne for at gøre landsdelen attraktiv for dens beboere og gæster.
- Den grønne infrastruktur, både i byerne og i landsbyerne, udvikles og udvides. I den forbindelse skal der også planlægges med vilde naturområder.
- Beplantningen i vejkanter intensiveres. Alléer og levende hegn er historisk set værdifulde elementer i kulturlandskabet. Derfor skal beplantningen og plejen af disse øges.
- Unikke naturområder om muligt forbliver uberørte.
- Naturområder i stigende grad knyttes sammen for at give planter og dyr mulighed for en uforstyrret udvikling.
- Det skal være muligt, at oprette udligningsområder i forbindelse med projekter, som griber ind i beskyttede arealer.

OFFENTLIG FORVALTNING

Borgerne vælger politikerne, som udformer, styrer og organiserer samfundet som borgernes repræsentanter.

I vores samfund bliver en stor del af de politiske projekter, som politikerne beslutter, udført af offentlige forvaltninger. Disse skal kunne arbejde gennemsigtigt og effektivt.

Effektiviseringen af den offentlige forvaltning forudsætter, at politikere og ledere fastlægger standarder, og at processer og arbejdsgange er fagligt velfunderede og kan tilpasses. Dette kan opnås ved hjælp af erfaringer og forslag fra egne medarbejdere, ved at oprette kommunale kompetencecentre og ved hjælp af offentlige udbudsrunder.

For os er effektivisering resultatet af, at processer analyseres og ændres. Det fører til, at man opnår mere med de samme ressourcer, eller at man opnår det samme med færre ressourcer.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Det politiske arbejde udføres gennemsigtigt og i en åben dialog med borgerne.
- Den offentlige forvaltning med alle dens institutioner opfattes som en fleksibel og effektiv serviceorganisation. I den forbindelse skal der både tages hensyn til menneskelige, kvalitative og økonomiske aspekter.
- De offentlige serviceydelser er i overensstemmelse med borgernes behov og tilbydes så fleksibelt som muligt.
- Der opstår en forvaltningskultur, hvor der foretages løbende forbedringer for at øge effektiviteten og fleksibiliteten. I den forbindelse kan man med fordel lære af andre (både af andre offentlige forvaltninger og af videnscentre samt private virksomheder).
- Ressourcer, som frigøres gennem effektivisering, primært bruges til forbedring af velfærden.

REGION SYDDANMARK

Sundhedsområdet spiller en central rolle for borgernes livskvalitet og for regionens udvikling. Patienternes velbefindende og nærheden til patienterne skal være i fokus. Udviklingen af sundhedssektoren i Syddanmark, især udviklingen i Sønderjylland og det grænseoverskridende samarbejde, er vigtig for Slesvigsk Parti.

Sønderjylland har meget gode forudsætninger for at fremme det grænseoverskridende samarbejde og udvide det yderligere. Grænseregionens udviklingspotentiale skal udnyttes i højere grad. Vi vurderer, at der er størst potentiale inden for den regionale erhvervsfremme, på uddannelsesområdet og på det grænseoverskridende arbejdsmarked. Dertil hører også et velfungerende offentligt transportsystem og en infrastruktur, der understøtter alt dette.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Sygehusene samarbejder på tværs af grænsen. Dette gælder også for den præhospitale indsats.
- Der initieres målrettede tiltag, så borgerne i regionen sikres bedre lægehjælp.
- Behandlingsovergangen mellem sygehusene og kommunerne bliver koordineret bedre, f.eks. ved hjælp af målrettet kommunikation.
- Psykiatriområdet får tilført mere personale, og at kvaliteten øges.
- Regionen i samarbejde med kommunerne overtager koordineringen af indsatsen overfor borgere med særlige behov.

SUNDHED

Alle mennesker bør i alle livets faser have mulighed for et sundt og aktivt liv. Sundheden skal fremmes for at forebygge sygdomme. Det betyder, at initiativer, som fremmer et sundt liv, skal understøttes.

Et effektivt og hensigtsmæssigt sundhedsvæsen, som også skal fungere på tværs af grænsen, er uundværligt. Den enkeltes ansvarlighed i forhold til et sundt liv er en vigtig faktor.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Mennesker, som har brug for lægehjælp, behandles hurtigt og kompetent.
- Sundhedsmæssig forebyggelse og efterbehandling sikres under hensyntagen til borgernes behov.
- Regionen og kommunerne samarbejder mere effektivt, f.eks. ved iværksættelse af genoptræningsforløb for borgere, der bliver udskrevet fra sygehuset.
- Der findes et velfungerende sundhedsvæsen tæt på borgerne, f.eks. i form af sundhedshuse, der skaber mulighed for et fagligt bredt samarbejde.
- Sundhedsfremmende initiativer for børn og unge i alderen 0 til 18 år, med deltagelse af forældrene, udvides.
- Der sikres en god lægelig behandling af plejehjemsbeboere.
- Der er midler til sundhedsfremmende projekter og til lokale selvhjælpsgrupper.
- Sygehuse og den præhospitale indsats udnyttes hensigtsmæssigt og økonomisk forsvarligt, også på tværs af grænsen.

TRAFIK

Menneskers og varers frie bevægelighed er vigtig i det moderne samfund. Men individuelle og fleksible løsninger skal også altid være bæredygtige. Slesvigsk Parti går ind for en bæredygtig trafikpolitik. Sønderjylland er et vigtigt trafikknudepunkt. Derfor skal trafik- og infrastrukturprojekter, planlægges og udføres på tværs af kommuner og den dansk-tyske grænse, hvor det giver mening.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Vejanlæg er miljøvenlige.
- Den offentlige trafik (lokal og regional) styrkes – også gennem udvidede fleksible tilbud.
- Ny teknologi bliver taget i betragtning og bliver anvendt ved løsningen af trafikproblemer.
- Gods- og persontrafikken flyttes fra veje og fly til tog og skibe.
- Togtrafikken i Sønderjylland og Slesvig-Holsten forbindes ved hjælp af kompatible elektriske tog.
- Trafikforbindelserne i Sønderjylland forbedres.
- Trafiksikkerheden på steder, med mange ulykker, forbedres ved hjælp af trafiksikre løsninger.
- Byområder udformes som mere attraktive levesteder ved hjælp af trafikdæmpende foranstaltninger.
- Cykelvejnettet udbygges og sikkerheden øges, da trafikken på cykelstierne stiger.
- Gang- og vandrestier udbygges.

TURISME

Turismen er en vigtig branche i Danmark, og den er særlig vigtig i økonomisk svage regioner. Turistbranchen skal udvikle sig på en sådan måde, at den er bæredygtig i forhold til naturen og samfundet.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Turistbranchen bliver fremmet på en afbalanceret måde, som tager hensyn til de forskellige former for turisme, f.eks. maritim-, natur-, kultur-, kulturarvs-, idræts-, oplevelses- og erhvervsturisme.
- Samarbejdet mellem aktørerne, både private og offentlige, udvikles kontinuerligt i hele regionen, dvs. på begge sider af grænsen.
- Der bliver udviklet en koordineret, fælles indsats for hele regionen Sønderjylland-Schleswig.
- Der skabes gode rammebetingelser for turismeøkonomien, inkl. fremme af relevante uddannelser.
- Der foretages en målrettet planlægning og udformning af turismeaktiviteter samt markedsføring heraf fra det offentliges side.

UNGE

Unge mennesker skal have det godt i Sønderjylland. Dertil har de brug for sikkerhed og tryghed. De skal kunne udvikle sig efter deres egne ønsker og forestillinger.

For at blive engagerede og ansvarlige medborgere skal de unge kunne medvirke i udviklingen af det samfund, som de er en del af. Gode fællesskaber med jævnaldrende er til gavn for de unge. Her knyttes venskaber og fælles interesser bliver opdaget og delt.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Der i Sønderjylland findes et veludviklet og stabilt offentligt transportnet, som også muliggør individuel mobilitet, så unge mennesker kan dyrke fællesskaber og deltage i aktiviteter.
- Der findes tilstrækkelige tilbud af billige og attraktive boliger til unge, som ønsker at flytte til en af de sønderjyske byer for at uddanne sig.
- Der i de sønderjyske uddannelsesbyer findes et interessant og innovativt ungdomsmiljø med passende kultur- og fritidstilbud, som bliver formidlet målrettet til de unge.
- Unge selv har mulighed for at tage initiativ og skabe noget nyt. De skal støttes i at kunne virkeliggøre deres ideer uden unødige hindringer.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Uddannelsesinstitutioner og virksomheder i det dansk-tyske grænseland indgår tætte samarbejder for at gøre de unge opmærksomme på deres jobmuligheder på et tidligt tidspunkt.
- Uddannelsesinstitutionerne danner netværk – også på tværs af grænsen.
- Der skabes en bedre forståelse for uddannelsernes indhold og de pågældende afgangseksaminer, som man kan tage nord og syd for grænsen. Eksaminerne skal anerkendes gensidigt.
- Unge under uddannelse – om nødvendigt – får mulighed for at gentage deres uddannelse eller starte på en ny.

I Sønderjylland skal der være et bredt og decentralt tilbud af attraktive og tidssvarende uddannelser, både inden for erhvervsområdet og inden for det akademiske felt. I den forbindelse bør der, hvor end det er muligt, også tilstræbes et samarbejde med uddannelsestilbud og -institutioner syd for grænsen.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Der findes kvalificeret, uafhængig og velstruktureret uddannelses- og studievejledning, som skitserer mulighederne for de unge og understøtter dem i deres beslutningsproces.
- Der eksisterer frit tilgængelige og gratis rådgivningstilbud til unge, som f.eks. slås med økonomiske eller psykiske problemer (angst, depression, mobning ...). Rådgiverne skal kunne henvise de unge til relevante behandlingstilbud hurtigt og ubureaukratisk, når der er behov. De unge skal følges under behandlingen.

At kunne tage en grænseoverskridende, dansk-tysk uddannelse er en unik mulighed for unge mennesker og kan være en fordel senere i arbejdslivet.

Nutidens unge har utallige valgmuligheder. I den forbindelse stilles der også høje krav til de ofte meget ambitiøse unge mennesker. De ønsker derfor klarhed og struktureret information, så de kan træffe de rigtige beslutninger.

ÆLDRE

Vores ældre medborgere har bidraget til opbygningen og opretholdelsen af vores samfund. Fra en vis alder har de ret til omsorg. Det er vores opgave som samfund at tage ansvar for de ældre mennesker, som ikke kan klare sig selv.

Disse mennesker skal modtage værdig omsorg og forsørgelse, så de føler sig trygge. En forudsætning er, at alle mennesker får mulighed for at klare sig selv så længe de ønsker dette.

VI I SLESVIGSK PARTI ARBEJDER FOR, AT:

- Ældres deltagelse i fællesskabet sikres, f.eks. i foreninger og i de ældres umiddelbare omgivelser.
- Sikre de ældres mulighed for medbestemmelse.
- Ældre menneskers potentiale anerkendes og inkluderes.
- Der gives fleksible omsorgstilbud. Det kan f.eks. være forskellige boligformer.
- Der står engageret og veluddannet plejepersonale til rådighed. Administrative opgaver begrænses til et minimum.
- Der forefindes dagcentre med passende tilbud i et tilstrækkeligt omfang, f.eks. i forbindelse med plejehjem.
- Der skabes plejemuligheder for mennesker med demens, der tager højde for de pågældendes behov.
- Det frivillige sociale arbejde for ældre får passende støtte.
- Medlemmer af det tyske mindretal har mulighed for at bruge det tyske sprog.

Slesvigsk Parti